

Mahjas weefis.

25. gada:

gabjums.

Maksa ar peesubtīšanu par pasi:
Ar peesitumu: par gabu 2 r. 35 l.
Ar peesitumu: par gabu 1 " 60 "
Ar peesitumu: par 1/2 gabu 1 " 25 "
Ar peesitumu: par 1/2 gabu " 85 "

Maksa ar peesubtīšanu Rīgā:
Ar peesitumu: par gabu 1 r. 75 l.
Ar peesitumu: par gabu 1 " " "
Ar peesitumu: par 1/2 gabu " 90 "
Ar peesitumu: par 1/2 gabu " 55 "

Mahjas weefis īsriņā weentreis pa nedēļu.

Mahjas weefis teel īsdots festde-
nahm no plst. 10 fabl.

Maksa par fludināšanu:
par weenas flejas smaltu rāstū
(Pētis) rindu, jeb to weetu, lo
tahda rinda ceem, maksa 8 lap.

Redakcija un ešpēdija Rīgā,
Ernst Pates bīšču- un grabmaru-
drulatawā un durtu-lectumē pec
Pēstera bāsnizā.

Mahditais. Jaunlabā siņas. Telegrafa siņas. Sēfāsemes siņas. Rīga: peesimūšū behrn flaitis. Seeweršū ahrst. R. L. labdarischanas beedribā. R. L. amatnešu palihēšū beedribā. Mēfāandra sūpēdija. Jelgawa. Peterburga. Pūfās argabāts. Mastawa. Dbeša. Tomsta. Ahrstems siņas. Austrija. Montenegro. Sna-
nija. Londone. Islande. Uganistiane Deemoidus-Amerika. Muhsu jūbrās un labds labums mums no tahm. Druftu par walodahm. Sibti notitumi j. Rīgās. Tūrgāsiņas.
Pēchmiju biletu īstohēšana. Peelikumā. Putnu talan Kāspars. No zilweku jiltis fahuma lūds Bihrum. Graudi- un seedi.

Jaunlabā siņas.

Widsemes gubernatora kungs, kambars-kungs barons Uexküll-Gūldenbandt 2. Septembari aib-
brauzis Widsemes teefas pahrraudsiht un par to
laidu gubernas pahrwaldišchanu nodewis Wid-
semes gubernatora weentecam S. v. Tobiesen
kungam.

— Widsemes hošgerichte sawas sehdešchanas
eefahšhot 15. Septembari.

Rīgās-Dinaburgas dšelsēzela beedribas gene-
ral-fapulze, kas 1. Septembari zila notureta,
beedribas preeššneeks dewa pahrskatu par ceeh-
numeem un isdewumeem notezejuschā pušgādā.
Behz fchi pahrskata īrahdijahs, ka par preešču
fubtišchanu šhogad us trefchu dalu masal bījis
eenemšchanas, nēla pēhrn tani pašā laikā.
Nahkofcha gada eepreeššehjais pahrskats par
eenemšchanahm un īdošchanahm ir aprehlinats
uš 2,650,00 rbl. apalā flaitli.

Schwarzja konzertnamā nahkofschu fwehtdeenu
un pirmdeenu buhšhot augu īstahde, kuru
šhejeenes dahsneezibas beedriba īstihkos.

• Wehl īf Alojas. Kā „Mahjas weefim“ pa-
gabjuschā numurā aprakstiju par Alojas fcha
gada augteem (wafareju) un par Alojas školās
buhšchanu, tadēht arī gribu wehl fche zil nezil
peemineht par Alojas kapehtahm.

Kapehtu uskopschana, proti uskopt fchtu, zelinus
un behrkambari, peeder bāsnizās waldei, bet kapu
uskopschana siņas peeder kapu peederigo pakal
palizejeem. Šhe atrodahs dāšchi laudis, kuri
īf ihpāfchi starajahs pee kapu uskopschanas, dā-
šchi sawu īf familijas aīsgahjuschō lozelli us
pehdejo dufu gan pawada, bet wehlaki par wina
kapa weetu, kā ta buhtu ja-uskop, mas teel gab-
datē, bet nodod to wispahrigai dabas mahmu-
linas glabāšanai. Tā par peemehru muhsu
dedšiga tautēfcha Krogsemja kaps, war faziht,
ir pawifam ne-uskoptis. Šcho kapu pušchlo
weentahrsch kofas krusis, pušchlots ar Rīgās Lat-
weefschu beedribas dahwinato peeminas tahpeliti
un šhlotu ofola kroniti, bet pats kaps ir apau-
dšis ar dabas mahmulinas pukitehm un tas wifs
wina gresnumš un apkopschana. Redjat, kahdā
kapā gul muhsu dedšigais tautēfchis. Turpretim tani
pašā kapehtā kahdi gruntineeki jeb kop-

mani gul sem tichuguna un granita krusceem un
kapi ir no pakalpalizejeem uš to smalkako us-
kopti un nostahditi ar flaitahm pukohm, bet tahdu
deemšehbl pee mums ir toti mas. — Ari Krog-
semju kapu Junija mehnesi apmelleja dāšchi Alo-
jas školotaji un fchrihweru tgi, kuri, redsedami
nonihkuschu un ne-uskoptu sawa tautēfcha kapu,
folijahs sawā starpā īf katriš dahwinahht pa
dakai kapitalu preešch Krogsemja kapa un no
fcha kapitala lilt pastelleht granita jeb tichuguna
krusju, jeb arī peemina šhmi, bet deemšehbl
fchee tgi naw wis fchto norunu us grunti
runajuschī, bet, kā rahdahs, uš wehju, jo weh-
laki pehz tam kahdas deenas neweenam no mi-
nēteem Igeem nenahza prahtā, peemineht Krog-
semja kapu, ka tas buhtu īsglīhtojams.

Peē fchahdeem ne-uskopteem kapeem peeder
arī Alojas pareisitizigo draudšes kapi, kuri, kā
redšams, ir pawifam ne-uskopti no waldibas, tā
arī no pakalpalizeju pušes.

Šcho kapus, war teitt, weentigi dabas mahmu-
lina koj un pušchlo, jo nelahds zilwezigis darbs,
kuru redsetu no zilweku pušes dahwinatu, naw
pee teem atrodams. Zaur to waram redseht,
ka Alojas pareisitizigee mas publejahs par fa-
weem aīsgahjeju kapeem. Waj tad nebuhhtu jau-
faki, ka īf katriš, kas uš kapehtu sawu
kahju šper, redsetu sawus aīsgahjeju kapus
uskoptus? Wehlejamš buhtu, ka Alojas pa-
reisitizigee sawas azis wairat uš wineem
greesu un minus uskoptu, zensdamees, ka waretu
to pašchu godu un jauktumu panahht, ko zitas
kaiminu draudšes pee sawahm kapehtahm pa-
nahkuschas, tos uskoptami. Alojeets.

Tukuma puše. No Stampes waru fcho beh-
digu atgadijumu pawehstibt. Wittu mahja pa-
gabjuschā nedekā tika kults ar tukamu-maschini,
kalpu feewai, kura sawa wihra weetā strahdaja,
rudšus maschinā eelšchā laišhot, nejanšchi kahja
flideja un kritot roka maschinā tika ceranta un
libds plezam fadragata. Laudis nelaimigo ar
leelu puhlinu tīkai no maschines wareja atšwa-
binahht. Nelaimiga drihsumā tika uš Tukumu
nowesta pee ahrstehm, bet netika usnemta. Tē
beš nelahdas lawēfchanas flimnezi uš Rīgu aī-
fubtiija un tika tureenās flimnizā usnemta deht
ahrstēfchanas. J. Selga.

Mestawa. Mestawas (Bskowas) semkopibas
īstahde tikuš 29tā Augustā atllahhta. Istah-
dei ir diwas nodalās: weena preešch dahsnee-
zibas un otra preešch dahrsu fahnehm. Jf
Rīgās un Tehrpatas īstahditaji peedalijshees
leelakā flaitli.

Kawfaja. Kā tureenās awise sino, tad 23.
Augustā uš Grusefchu leelgela 2 pehdu beesa
kaheta sneega ussniguse.

Hammerfesta. No tureenās teel sinots, ka
pāšhstamais Kreews A. Sibirakowa kungs ir
Hammerfesta atnahzis un no tureenās ar sawu
jaunbuhweto damstugi „Dekar Diltson“ 17tā
Augustā uš Sibiriju aībrauzis. Par lahdiņu
winšch bija libds nehmis diwi damslaiwas ar
semkopju maschinahm. Kā dšird, tad weena no
damslaiwahm tīfshot pa semēzēku aīwesta pa
Zenišejas upi libds Bailal ešaram; turpreti otra
damslaiwa brauks pa Zenišejas eetelas-
jeb blatus-upi Angoru.

Telegrafa siņas.

Peterburga, 3. Septembari. Senatoru pahr-
raudšiba jeb rewisija Wisangstaki tikuš apstī-
prinata.

Berline, 3. Septembari. Jiršts Bismarks ir
ezejts par tirdsneezibas ministri.

Roma, 3. Septembari. Itālijas finanžmini-
steris lita weetneeku fapulzei preešchā eepreeš-
schigu pahrskatu par eenemšchanahm un īdo-
šchanahm 1881mā gadā. Kahrtigo eenemšcha-
nu buhšhot 1210 mil., kahrtigo īdošchanu
1118 mil., aīlks 92 mil. Ahrkahrtigo eenem-
šchanu buhšhot 8 mil. un ahrkahrtigo īdo-
šchanu 65 mil., tahdā wihšē wajadseja 57
mil. peelikt preešch ahrkahrtigo eenemšchanu un
īdošchanu īslibdīnāfchanas. 57 mil. atnemot no
mineta atlikuma no 92 mil., tā ka īstahs atlikums
buhšhot no 35 mil., ar ko dāšchi wāfšis pa-
rahdi tīfshot nomākfati.

Magusa, 3. Septembari. Albaneeschi dub-
šchigi pretojahs Dultschinas atdošchanai, uš ku-
reenu tee steidšahs leelōs barōs. Wini nošpree-
duschī nokaut Rīsu-Pašchu, kas ar 1500 kah-
tīgeem kara-wihreem stahw Katerkolā, bet nēla
newar īfdarīht. Albaneeschi aīslaida draude-
fchanas rakstu pee Turzija waldibas.

Geschiedenes finas.

Rigā pagahjufchā 1879. gada pēdsumufchi 5889 behni (3082 puifeni un 2807 meitenes) un paglabati 4362 lihki (2432 wihreefchi un 1930 feeweefchi). Us tahdu wihsi bija 1527 wairaf pēdsumufchi nēla mirufchi. — Lauhati tapa 1492 pahri.

„Zeitungu f. St. u. L.“ ar prefes wirswal-dibas atwehleschanu, parafsta, blakus R. Kueg lgam, ari Arturs Böhlerdorff lgs, kā at-bildofchs redaktors.

Profesors Aspelinš, kas fchini wafarā iſ Somijas bija atbrauzis, wezlaiku atleekas iſ-pehtih, eſot pahrbrauzis mahjās ar jo ba-gateem panahkumeem. Iſmekletee kapi pa lee-lakai dalai pēderot wifu agrakeem Gotu lai-keem, pa dalai ari wehlatam Somu periodam. Wiſbagatakos atradumus profesors Aspelinš uſ-gahjis Raimā un Krimuldā, kur ſkaiſtajōs ofolu un preeſchu meſchōs wiſch uſgahjis ſimteem ka-pu iſ Lihwu preeſchgahjeju laikeem.

Rahda ahrſte, kā „Riſchl. Weſtn.“ ſino, gri-bot tagad ari ſchē Rigā nomestees. Ta ir Marija Demont jaunkundse, kas medizinas ſinaſchanas eemantofuſe Peterburgas mediko-ki-rurgifklā akadēmijā un warot uſrahdiht loti uſ-teiſofchus atestatus no Peterburgas profeforeem. Demont jaunkundse jaw trihs gadus darbojāhs ar ahrſteſchanu un pehdejā laikā bijuſe par ahr-ſti ſemſtibās deenāstā.

Krona nodofchana, kas bija uſlikta paſaſchiru biſeteem, tapſchot, kā Peterburgas awiſes ſino, no jauna gada atkal atjelta.

Rigas Latweeſchu labd. beedribas komitejas ſehdeſchanā, kā „Baltijas Wehſneſis“ ſino, nahza preeſchā diwi it eewehrojami preeſchmeti. Preeſchneezes weetneeks, J. Einberga lgs, ſinoja, ka tee no komitejas agraf noſpreeſtee pahrbuh-wes darbi pee beedribas nameem un ſehā eſot no mahjās ſaimneeka J. Dombrowsky lga nu padariti, un no leetas prahtejeem apſlatiti un par derigeem atſihtti. Sehta, ar glihti iſdari-teem pahrbuhwejeumeem, jauneegroſteem dabſeem, nogludinatū pagalmu, — taſ wiſ tagad rah-dot jo patihlamu, pawifam zitadu iſſlatu, nēla agraf. Wiſ darbs, kā iſ rehkeneem redſams, maſajot wairaf nēla 1000 rbl.; leetas prateji to ne-atrodot par dahrgu. Tadeht ſchis propo-neerejot, paſtrahdato darbu ſanemt kā derigu un rehkenuſ apſtiprinahht. Taſ noteek. Pehz tam beedribas preeſchneeze, R. Dombrowsky lde, ſawā un ſawa wihra wahrdā, paſludinaja, ka wing loka materiala rehkina, kas pahraf par 600 rbl. ſneedsahs, beedribai dahwajot, tapat ari atſakotees no maſas nemſchanas par ap-gahdateem knageem preeſch ſkolās un par pa-taiſito ſchirnu ſeenu Kronwalda ldeſ korteli, kura tagad beedribas namā dſihwo. Komiteja til bagatu dahwanu ſanehma ar ſirniſgako preeku un iſteiza zeen. dahwatajeem karſtakahs pateizi-bas. — Otrs ſwarigis komitejas ſpreedums bija, uſaiſinahht meitu-ſkolās kuratoriju, gahdaht, ka pee ſkolās taptu tublit penſionats eetaiſis, ja ari til diwas ſkolneezes peeteiktos, kas wehletos penſionā eetahteēs.

Latweeſchu dſeed. ſwehtku komiteja otrdeen ſanehma rehkenuſ no ſwehtku-nama buhwkomi-ſijas. Pehz ſcheem rehkeneem ſwehtku-nama buhwe iſmaſajufe 11,614 rbl. 40 kap. Par pahrdotu materialu wehlat ir atpafak dabuti 5989 rbl. 76 kap. Tā tad ſchis namš ſweht-ku komitejai ir maſajis 5624 rbl. 64. — Buhwe bija iſdota darbā ar to noteikumu, ka nedrihſt wairaf maſahht kā 5000 rbl. Weh-

laſ tomehr iſrahdiſjāhs, ka eepreeſch ſaſtahditā planā daſchi pahrgroſſjumi wajadſigi; ſchee ſa-dahrdſinaja darbu ar 952 rbl. 50 kap. Kad nu ſcho ſumu atrehkīnājam no mineteem 5624 rbl. 64 kap., tad iſrahdahs, ka pirm-uſnemtāis darbs ir iſdarits par 4672 rbl. 14 kap. Ko-miteja, ſchōs rehkenuſ peenemdama, iſteiza buhw-komiſijai pateizibu par tahdu panahkumu un par ſwehtku-nama brango uſtaiſiſchanu. — Swehtku komitejas gala-rehkenuſ paſneegſim wehlat.

Kā nahjis, tā gahjis. Neſen atpafak lah-dam ſuhrmanu ſaimneekam noſaga 150 rublūs lahds jauns zilweks, kurſch pee wina ilgatu laiku bij dſihwojis un kuram taſ pilnigi uſtizeja. Diwas deenas pehz tam polizija ſakehra behgli Jelgawā un atrada pee wina ſagtahs leetas un ari druſku ſklaidras naudas. Par to zitu naudu ſaundaris bij waren ſmalſi ſagehrbees un brangi padſihwojis. Bet 2 deenas til wareja „bra-mana“ lomu ſpehleht!

Par Rigas Latw. amatu. palihdſibas bee-dribu. Mineta beedriba 24. Auguſtā notureja ſawu gada-ſapulzi. Beedribas preeſchneeks, Zelinſch, dewa pahrfklatu par beedribas dari-ſchanahm un rehkeneem par pagahjufcho gadu. Iſ pahrfklatu bij redſams, ka beedriba ir darbo-jufees ne ween ar ſlimneeku un miru-ſchu palihdſibas ſneegſchanu, bet ari kopuſe dſeedaſchanu un ſneegufe ſihmeſchanas mahzibu beedribas amatneekem. Ari daſchas weeſi-gas ſanahlfchanas iſrihkojuſe, pee lam daſcha jauka dſeefmina ir tapuſi ſkandinata. Uſ laſi-ſchanas galda ir ſchahdi laitrakſti atradufchees: Rigas Lapa (tagad Balt. Wehſneſis), Balſs, Mahjās weeſis un Balt. Semkopis. Bibliotekai ir pagahjufchā gadā maſ laſitaju atradees. Beedriba ir gada laikā no 300 beedru naudas un 17 weeſigeem iſrihkojeumeem un 2 ſalumā iſbrauſſchanahm eenehmufe 2075 rbl. 16 kap., iſdewufe 1719 rbl. 60 kap. Allizees 355 r. 13 kap. Pirmā gada bij allizees 831 r. 83 kap., tā tad kaſe ir pawifam 1187 rbl. 16 k. Inwentars ir eemantots pirmā gada par 702 rbl. 81 k., otra gada par 164 rbl. 83 kap., kopā par 867 rbl. 64 kap. Pagahjufchā gadā ir iſmaſfats 218 rubl. 75 kap. ſlimibas naudas un 30 rubl. behru naudas preeſch 2 beedreem. Pehz beigteem pahrluhku komiſijas ſpreedumeem ſapulze gahja pee daſchahm ap-ſpreeſchanahm, kur ari nolchma, ka beedribas preeſchneeks un wina weetneeks, kurus preeſch-neezibas lozekli iſ ſawas widus zet, turpmal no pilnas ſapulzes apſtiprinajami. Tad gahja pee preeſchneezibas lozeklu zehſchanas, jazel bija 7. Gezebla: Zelinu, Alekſejewu, Sarinu, Mudinu, Abekalnu, Sanderſonu un Puhziſchu Gedertu. Schee preeſchneezibas lozekli tublit iſwehleja Puhziſchu Gedertu par preeſchneeku, par wina weetneeku J. F. Zelinu. Pilna ſapulze ſchōs ari apſtiprinaja. Par beedribas dariſchanu un rehkenuſ pahrluhku ezebla G. Diezmani. Ziti preeſchneezibas amati tapa ſchahdeem lgeem pee-ſchirti: P. Abekalns — kaſeeriſ, D. Sa-rinſch — ſaſeera palihgs; Alekſejewš — man-tas ſinatajs; Mudinſch — rakſtu-wedejs; J. Sanderſonš wina palihgs.

Preeſch ſchis beedribas gada-ſapulzes tapa „Balt. Wehſtn.“ domas iſſajitas, kas beedreem par eewehroſchanu der pee gada-ſapulzes. Tur ari tapa atgahdinats, ka beedribai taſ par leelu lawejumu, kad wina lihds ſchim atturejuſehs no tahdu ſpehku peeſawinaſchanas, kuri dſihwe un ſinibas jo wairaf attihſtriti, jo daſcheem eſot bai-les bijuſchās, ka zaur tahdeem ſpehkeem beedriba nepaſaudetu ſawu karakteri, jeb ka beedriba ne-

taptu ſaweenota ar lahdu ſchejeenas leelaku bee-dribu. Tapa uſrahdits, ka ſchahdas bailes ir tihri weltigas, ka beedribai nēmaſ nāw jabai-dahs no zitahm Latw. beedribahm, jo neweenai no winahm nāw noluhks Latweeſchu attihſtibu un labklahſchanu laweht un apſpeeſt. Reiſ ſche-jeenas Wahzu amatneeku beedribā amatneeki ari ſahla ſchaubitees, ka literati un tirgotaji amat-neezibu iſ beedribas ne-iſſtumtu. Bet pēdſih-wojumi rahda, ka minetā beedribā amatneezibas attihſtiba zaur ruhpnēezibas ſkolu ir it labi uſ-plauluſe un taſ zaur to ir notizis, ka beedribai ir daſchadi kreetni ſpehki pēdalijufchees. Lat-weeſcheem ari buhtu laiks, ka wini uſ amatnee-zibas uſplauſchanu ſahktu leelaku wehribu greeſt. Jo zaur ſchahdu wahju amatneezibas ſtahwokli ka lihds ſchim, neween muhſu amatneeziba leelu ſlahdi zeefch, bet ari wiſi ſchejeenas eedſihwo-taji. Skahde zelahs zaur to, ka muhſu amat-neeziba neſpehji mums wajadſigas leetas zaur iſſtrahdaſchanu apgahdaht, tā ka mums ir ahr-ſemju amatneekem par leetu iſſtrahdaſchanu dauds naudas ja-aſmaſfa un iſ muhſu ſemes jaſaude. Ir mehš ſinam, ka dauds ne-iſſtrahdata materi-ala top latru gadu no mums uſ ahrſemehm aſ-weſts un iſſtrahdataſ leetas atweſtas, un kad mums paſcheem wehl maſ lugu ir, tad par aſ- un atweſchanu un ahrſemju tirgotaju pelna mums ir ja-aſmaſfa. Zaur to paſchu laudim rodahs darba truhtums un ari maſ pelnas. Tadeht peenahlahs zil un kā ſpehdameem gah-daht par muhſu amatneezibas uſplauſchanu. Ja nopeetni par to ruhpetos, tad taſ ar ne-maſ til gruhti neubtu. Wiſweeglaki ſtarp Lat-weeſcheem to ſchē Rigā waretu panahkt. Jo mums ſinams, ka Rigā dſihwo, ja maſ rehkina, lahdi 50 tuhktioſchu Latweeſchu. Kad no ſcheem tilai 5 tuhktioſchi ruhpetos par amatneezibas uſ-plauſchanu un ſtahtos weenā beedribā, kur ar ſaweenoteem ſpehkeem ſtrahda, un gahdatu, ka lai paſchu amatneeki waretu leetas pagatawot preeſch ſchejeenas wajadſibahm, ka neubtu ahr-ſemju paſtrahdajumi pagehrejami. Un zerams, ka ſchini leetā waretu dauds ko lihdsch. Ari ſchejeenas Wahzeefcheem un Kreeweem deretu uſ to ſawu wehribu greeſt un ari ſawas beedribas par paſchu amatneezibas uſplauſchanu gahdaht, pee lam daſchā leetā wiſahm ſchejeenas amat-neezibas beedribahm buhtu ſpehki jaſaweeno, waj nu pee lahdas derigas eetahdes eetaiſiſcha-nas, jeb lahdeem ziteem derigeem lihdsjekteem, kur wairaf ſpehki top pagehreti. Zeremim, ka aug-ſchā minetas beedribas likumus tā pahrgroſſis, ka latram buhs pee winahm pēdalitees un pa-lihdſibu ſneegt preeſch muhſu amatneezibas uſ-plauſchanas. Danbergis.

Iſ Beerinu muſchās teek „Balt. Wehſneſim“ peeneſis garakš rakſis, kurā 8 parakſitaji atraida tahs wineem no Solowjewa un Schukowſka lgeem daritas pahrmefchanas: ka wini eſot Schukowſka lgam iſ leſchās iſwilkufchi 170 rbl. un ar winu eſot neganti apgahjuſchees. Kā warejuſchi ſchee pee Schukowſka lunga naudas tapt, winam mundeeriſ lihds kalam bijis aſ-ſnopets, jo nauda tatſchu laitam buhſchot bi-juſe lahda leſchā, mundeera eelſchpuſe! Ta eſot gruhta apwainoſchana, kuru wajadſeſchot pee-rahdiht. Tapat par neganto apeeſchanos, Schu-kowſka lgam ne-eſot nekahda eemeſia ſchehlotees, pehz tam kad wiſch patš ne wiſai ſmalſi iſtu-rejees pee ſlintes kihlaſchanas, tā par peemeru wiſch meſcha ſargam lehrees bahrdā un lah-dam ſtrahdneekam ſpehriſ ar lahju. Ari ne-eſot taiſniba, ka 15 darbineeki bijuſchi pee ſlin-tes kihlaſchanas, bet tilai ſchee 8, kas paral-

stijufchees, stary kureem 2 wehl nepee-augufchi. Barakstijaju wahdi ir: dahrsneeks Drenger, mescha fargas Kurbe, waktneeks Leon Raschona, kutschers R. Selbig, fuhrmanis Kraftin un strahdneeki B. Krause, J. G. Rosenbergh un Genga.

Aleksandra stipendija. „Wids. gub. awises“ atronahs Kreewu un Wahzu waloda sijnoums, ka Keisariska Majestete Balmeeras kreises semneeku pagasteem atwehlejis, winu dibinatai stipendijai dot nosaukumu „Aleksandra stipendija“, un pee tam lizis pateiktrees par isfazitahm padewibas juhtahm. Kad nu mineteem pagasteem tatschu patiftees paschu waloda lasiht to, ko winu angstais Kungs un Keisars wineem leel faziht, tad pasneedsam Wids. gub. awischu sijnoumu schẽ pilnã tulkojumã. Tas skan: Keisariska Majestete, us eekschleetu ministra wisapadewigalo preekschã stahdischanu, ka Balmeeras kreises semneeku pagasti, Keisara Majestetes 25. waldbas-jubileju swinot, dahwinajufchi kapitalu no 2000 rbl. preeksch stipendijas dibinaschanas Balmeeras kurlmehmo skola, luhgdami, lai atlaujot scho eestahdijumu par „Aleksandra stipendiju“ faukt, ir Wisaugstaki dewis Sawu atwehlechanu un pawehlejis Balmeeras kreises semneeku pagasteem pateiktrees par winu tizigi padewigahm juhtahm.

Jelgawa. Schogad tika pee mums 26. Augustis, ka muhsu augsta Kunga un Keisara kroneschanas deena, dauds braschaki swineta, neta ziteem gadeem. Tas nahza par dala no tam, ka pee schijs augstahs deenas swineschanas it ihpafchi leelu dalibu nehma Jelgawas Latweeschu beedriba un ari Jelgawas Latweeschu swehtku komiteja. Deenas swineschana eefahlahs no Jelgawas Latweeschu beedribas ispuschlotã Annas Latw. basnizã, kur pehz no beedribas jautta kora jauki nodseedatas dseefmas, Konradi mahzitajs swehtku sprediki runaja. Behz pabeigtas deewkalposchanas dewahs Jelgawas Latweeschu beedribas preekschneeziiba un dauds swehtku dalibneeki us Jelgawas pili, luhgt zeen. gubernatora k. nolikt angstajam Semestehwam it pasemigi pee kahjahm Kursemes Latweeschu padewigahs juhtas, ko tas ari it laipni apsolijahs. No tureenas dewahs wisi musikai spehlejot us jauko „Willa Medem“ dahrsu, kur swehtkus ar dedsigem wahrdeem beedribas presidents Neumann k. atklahja. Behz tam tika ari wehl zitas runas turetas. Ap pulksten 3 bija goda-maltite. Dahrsã dseedaja ar musiku mainidamees, bes beedribas jautta kora, ari wehl pulzinsch Jelgawas Latweeschu Real-skolneeki. Par dseedafchanu war teikt, ka ta eemantoja pee publikas patifschanu. Pulksten 7 wakara fahlahs teatra mahja, pehz nolafita prologa, teatra-istrahdischana. Tika uswesta luga: „Pilssehta un us laukeem“, kur mahkslineeks Breschinsky k. dseedaja „Wihlestibas wehstnesi“, kas tika loti jauki nodseedats un ispehnija usflaweschanu. Par paschu teatra istrahdischana spreesch, ka efot hijuse weena no labakajahm, lamehr libds schim Jelgawã teel Latweeschu teatris spehlets. Tikai janoschelo, ka nebij deesgan peenahzigi apmeklets. Behz teatra bij dahrsã leeliska swehtku ugunofchana, kas itin brangi isdewahs. Behz beigtas ugunofchanas fahlahs beedribas sahlẽ balle, kura tika ari deesgan jautri pawadita. Ari no Jelgawas Latweeschu swehtku-komitejas pufes bij Schirfenhöfera lga dahrsã isrihkota dseedafchana, musika un goda-maltite; tika ari daschas runas turetas. Wehlaki bij turpat wafgras teatra ruhme humoristigs wakars no Adolf Allunana un pehz tam turpat ari balle. Par

peedalischanos no publikas pufes war teikt, ka leelaka data nehma dalibu pee teem no Latw. beedribas peefoliteem preekeem. Swehtku komitejas isrihkoumi hijufchi tai deenã loti wahji apmekleti. Ta tika noswinets 26. Augustis.

Pee mums, Kursemneekem, pastahw jaw no wairak gadeem schis kreetnis eeradums, proti fwincht 30. Augustu, ka brihwestibas swehtkus, kuri it ihpafchi schini gada Jelgawã bij peenehmufchi ta falot „tantas swehtku“ isflatu. Scho augsto deenu mehdsã libds schim arween it katru gadu fwincht Jelgawas Latweeschu swehtku komiteja un ta wina ari schogad to darija. Swehtku klawa atklahti Schirfenhöfera k. dahrsã no Rigas adwolata Weber lga; pehz tam runaja ari wehl ziti lungi. Tad nahza goda-maltite un pehz tam Schirfenhöfera lga wafaras teatra-mahja swehtku istrahdischana no Adolf Allunana. Spehleja: „Brufschu Franfschu bifes“ un „Mauscheta“ lgs. Teatrim beidsotees fahlahs turpat ari balle. Weesi bij deesgan leelã pulzinã eeradufchees. — Bet bei Latweeschu swehtku komitejas, ka jaw lasttajem buhs sinams, atrodahs tagad Jelgawã ari Latweeschu beedriba, kuras peenahkums — eewehrot wifur Latweeschu kreetnos zenteenus. Gribedama sawu peenahkumu ispidiht, isrihkoja ari wina schini augstã deenã kahrtigus swehtkus, nosaukdama tos newis wairs par brihwestibas, bet par tautas swehtkeem. Swineschana eefahlahs ar deewkalposchanu, puschlotã Latweeschu Annas basnizã. Behz tam beedribas presidents atklahja swehtkus Medem dahrsã ar kreetnu runu. Runaja wehlak dauds ziti, Latweeschu tautai wifu labu wehledami. Dahrsã dseedaja Rigas Latweeschu dseedafchanas beedriba, pulzinsch Jelgawas Latweeschu Real-skolneeku un beedribas jauttais koris. Ba starypahm spehleja ari musika. Behz pulksten 3 bij goda-maltite. Wakara ap pulksten 7 tika pilssehtas teatra-mahja, pehz prologa nolafischanas, uswestas diwi lugas: „Apwaltetais snots“ un „Bagata druchte“, spehlechana isdewahs deesgan brangi. Bes tam wehl stary pirmo un otu lugu dseedaja mahkslineeks Breschinsky k. swehtku dseefnu ar deesgan brangu isweizibu. Behz teatra bij dahrsã leeliska swehtku ugunofchana un tai beidsotees beedribas sahlẽ balle. Pee wifseem schijs beedribas isrihkojumeem bij publika dauds leelaka mehra peedaliufehs, neta pee swehtku komitejas. Pilssehtas teatra-nams bij pilns, ta ka bahstin peebahsts. Ari balle bija loti beesi apmekleta. Schis wifs leezina, ka Jelgawas Latweeschu beedriba war zereht us augschanu un eefakofchanos. Schogad swinejam mehẽ wehl tautas swehtkus diwas schkirtas datas, bet zerefim, ka nahlamã gada warefim tos newis schkirti, bet saweenoti, ka tas Latweescheem peenahlahs, fwincht. Daliti spehki tikai puspehki, bet ar saweenoteem spehkeem mehẽ warefim itin fehmigi strahdaht un muhsu tautai labumu fagahdaht.

— Zeru, warbuht ka dascham patiftees dsirdeht, kad pasneegschu no tizamas pufes kahdas statistigas sinas par brandwihna un alus isgatawofchanu Kursemẽ.

No 1. Jul. 1879. libds 1. Jul. 1880. g. ir 88 brandwihna dedsinatuwẽs 42,438,218 gradu (100 gradu = 1 wedro) spirta isdedsinats. Preeksch tam ir tizis patehrets: 300,462 pudi rudsu-miltu, 113,348 pudi schahweta eefala, 75,447 pudi sãfa eefala, 54,255 pudi meeschu miltu, 18,422 pudi maisa miltu (Turku kweeschu), 33,849 pudi ausu miltu, 46 pudi kweeschu miltu, 1,513,195 pudi kartupetu. Kursemẽ

paschã ir tizis isbruhkets gandrihs 31 milions gradu spirta.

Alus Kursemẽ ir tani laika, no 1. Janwara 1879. libds 1. Janwarim 1880. gada, 127 alus-bruhschõs, 1,083,691 wedro un tani paschã laika, 62 kweeschu-alus-bruhschõs, 17,858 wedro kweeschu-alus isbruhwets.

Peterburga. Peelikumã pee „Wald. Wehtn.“ atronahs eekschleetu ministra telegrama us Liwadijas, ar to sijnoumu, ka Keisariska Majestete pawehlejis, lai finansministris leekot misinuru komiteja apspreeht, ka waretu ihfakã laika usfahkt darbuss pee Sibirijas dselssezela buhwes stary Tjumenes un Zekaterinburgas pilssehtahm, lai Wolgas apgabala eefshwotajem buhtu eefpehja, few pahrtiku pelniht.

— Gelschleetu-ministris grafs Loris-Melikows puschlots, ka „Hov. Bp.“ sino, ar Kreewijas wisaugstako goda-sihmi, Sw. Andreja ordenu.

„Pet. Her.“ pasneeds schahdu eewehrojumu sinu par nihilistu (walsts nemerneeku) partijas atklahschanu. Tas hijis ta: Preeksch 4 libds 5 mehnescheem tika kahdã Peterburgas bahnusi pamanits kahds puschlibds nopluzis zilwels, kas zelasomu rokã tureja. Ba to laiku, lamehr winsch few brauzamu bileti pirka, kahds dselssezela pakunesejs tureja wina zela-somu. Par tureschenu winsch pakunesejam eedewa rubli dseramã naudas. No tahda noplufuscha wihra tahdu dseramã naudu dabuht, tas pakunesejam ne-isklahs riktigi; winsch to pastahstija kahdam dselssezela polizijas eerehdnim. Polizijas eerehdnis lila swescho noplufuscho wihru zeeti fanemt un wina zela-somu jeb lahdiiti uslaust, kur at-rada daschadas sprahdsinaschanas leetas, dumpja isfludinajumus, aisleegtas awises u. t. pr. Winsch zeetumã eeliktis, wairak mehneschus fahschdeja zeetumã, bet leedsahs kaut kahdas sinas isfaziht, nedi ari sawu wahrdi pateikt. Weidsot preeksch kahdahm 14 deenahm winsch lilehs apdomajees un tapehz wifu pilnigi isteiza. I schijs issteikschanas nu dabuja sinah, ka winsch peederot pee nihilistu partijas, turklaht winsch apsihmeja nihilistu wadonus, isteiza nihilistu partijas fabeedribas pamatus, peemineja ari to, kas Seemas pili sprahdsinaschana isdarijis (schis nosseedsneeks toreis jaw atradahs polizijas rokã) un beidsot isstahstija, us kahdu wifsi nihilistu partija teekot pee naudas. Kad winsch to wifu bija isteizis, tad winsch drihs palabrahẽ, wehstuli atstahdamã, kura winsch bija rakstijis, ka winsch efot palabrees, tapehz ka winsch nihilistu partijas noschepumus isteizis un ta tad scho partiju pahrdewis.

Plusas apgabals, Peterburgas gub. Mahjas weesi raksta no dauds tehwijas apgabaleem un arween dsird ko labu wehstijot, bet atrodahs ari daschi widi, kur Latweeschu dsihwo, no kureem gaujschi mas teel rakstis. Tadeht zeru, ka zeena M. w. redakzija schijs rindinas usnems un ari neleegs teem tauteescheem, kuri dsimtene, no mums Kreewsemneekem kahdus wahrdus dsirdeht.

Schini apgabala eenahkufcheem Latweescheem ir deesgan gruhã dsihwe, lai gan daschs warbuht no tehwijas buhs scheltan amahzis labumus melleht, bet fliktumu atradis. Par skolas buhschenu runajot jafaka, ka ne wehstis. Ko gan lai dara! Latweeschu is mas, ka paschi waretu skolu usbuwcht un skolotaju ustureht, un ja wif wehl buhtu gruntineeki, tad wehl waretu wairak domah, bet gandrihs wif ir rentneeki un moderneeki un tikai kahds pahrs dsimtneeki.

Ta wifas trihs tautas: Latweeschi, Wahzee-

fchi un Zgauni buhtu weenprahitigi, tad gluschi labi waretu ffolu usbuhweht un ffolotaju uftureht, bet ko lai dara, ka weenprahitibas trubft.

Zaur fchahdu neweenprahitibu ari winu behrneem ir ja-usaug bes gara attihstibas, jo wisi newar eefpeht, behrnus uf pilsehtu ffola fuh-tiht jeb mahja ffolotaju uftureht.

Schi wafara pee mums parahdahs gluschi bahrga, gan ar wehtrahm, gan ar fehrgham. 24. Julija pee Serebrentas dselszeta ffangijas tifa kahds wihreets no sibena nofperts, kurfch no wehtras nogahstu telegrafa ftabu attutejis.

No Junija mehnescha ir pee mums eewee-fchs lipiga afins fehriga pee zilweeem. Ko gan lai pret tahdu fehrigu daram? Dakteru ir pee mums maf, pilsehtas ir tahku, ka dsirdams, tad ari daktereem efot gruhiti, fcho wahjibu is-finahit, tadeht ka brihnum lipiga un maf no-wehfehama.

Schi fehriga jaw ir dauds few par upuri laupijusi, gan wairaf behrnus, libds 15 gadus wezus. Pee-augufcheem fehriga tif bahrga ne-istrahdahs, ka pee behrneem.

Plauja pee mums ir wideja, bet ka zerams, tad rubsi buhs dahrgi, jo jaw tagad kule (trih pubri) 12—13 rublus malfä. J. B.

Leale, Zgaunija. „Golofam“ top raffihts, ka winas tuweena, brugu-kunga (Sakentrihter) barona Budberga muifcha, nesen bijufe radufehs jauna sekta (tizibas fchkira), pee kuras mehrteem, ftarp dascheem ziteem, peederejufchi ari: atture-tees no ftipru dschreenu baudifchanas un istih-let fapulzes fwehdeenas preefch ewangelijuma ifskaidrofchanas un garigu dschenu dschedafcha-nas. Baronam Budbergam, nesen kadeht, pa-rahbijahs fchi sekta par fshahdigu; winsch nodo-maja, to pagreest uf ihito zelu. Kahdu fweht-deenu, falafins fawus polizijas fulainus, winsch usbruka jaunahs sekta fapulzei un lika fanemt zeeti wifu familiju, kuras nama fapulze notifa, un uf brugu-teesu nowest. Tur winsch, pehz fawa amata, darija fpreedumu: „Tam tif dauds un tam tif dauds fchagaru zirteenu!“ Behrfehana eefahlahs no fainneeka dehla un weizahs it labi; bet kad peenahza reise pee wina 15 gadus we-zahs meitas, tad lambarts, bihdamees no pretli-kumiga darba, leedsahs fawu peenahkumu ida-riht. Barons Budbergs tad, bes ka dauds ap-domatos, greefahs pee meitenes tehwa un zaur draudeem, ka fchi lecta warot preefch wina loti fliftu galu nemt, peespeeda winu, ar fawu rolu pehrt pawifam newainigu behrnu. —

Kreewu armija, ka eefch „Hon. Bp.“ la-fams, fchim brihsham efot 1478 generati, preefch kuru uftura kronis isdodot il gadus wairaf, nefa 6 milj. rubtu lonas un tad wehl pahra miljonu daschadas zitäs malfafchanas. Starp minetajeem generaleem efot 105 pilni generati, kuri zaurmehrä 11,000 rbl. kates dabujot. Leelaka lona efot Maslawas gene-ralgubernatoram, firstam Dolgorulowam — 60,000 rbl.; tad nahlot fuhtnis Parise, firsts Orlow ar 52,500 r. un Warschawas gene-ralgubernators, generaladjutants Albedinftis ar 50,000 rbl. General-leitenanti (384) dabujot zaurmehrä kates pa 5,500 rbl. lonas un bes tam kortefa naudu.

Maslaw. „St. Peterb. Her.“ dabujis sinahit, ka waldbiba nodarbojotees ar Kreewu alus-bruhwetaju akademijas projekte. Efot ari eeradees kahdas ahrsemju firmas aifstahwis, kura Kreewijä jaw usbuhwejufe wisleelafos bruhshus. Schis aifstahwis iffazijis, ka pats par fawu malfu gribot usbuhweht masu bruhsi nahkamai alus-bruhwetaju akademijai, kas tad ziteem de-

retu par preefchshimi. Schai lectai ir leels fwars Kreewijas finanses, semkopiba un wifas tautas usplaufchanä; tadeht berehs, to drufku tuwaki ayluhkot. — Pee jaunahm ruhpneezi-bahm, kuras pehbiga gadu dsemitä til koschi usplaufshas Kreewijä, peeder alus-bruhwefchana, kas no Giropas wakareem fchurp eewee-fuchs. Alus-bruhwefchana ir istrahbijufehs par tahdu ruhpneezibas faru, kas tautai un wifai walstei nahf par labu un leelu fwehtibu. Kur fenaf, gadus 20 atpakaf, alu wafina til wahda pehz, tur tagad bes ta newar istift; alus ir patihkams weefis wifahm fchkirahm un kahrtahm — fchnaba leelakais cenaidneeks un isnihzinatajs — un wefelibas apustuls. Ja griham, lai tauta pee-nemahs fpehka un wefeliba, ftingrumä un grihä, tad par to jagahda, lai ta aifstahit nogurdina-taja fchnaba un tehjas dserschenu un aprastu ar wefeligu un lehtu alu. Kreewijä ir sem-kopibas walstis un tadeht tai jaruhpejahs, pla-fchi un labi attihstihit alus-bruhwefchanas tagad ihita semkopiba wairs newar pastahweht, tadeht waldbibi paschai ta jaweizina ar wifceem lih-dfekteem. — Alus-bruhfchi dabuhn no semkopi-bas labibu un apenus, tee dod faudim wiswe-feligako dschreenu, ar fawahm atleekahm tee baro lopus un mehlo laulus, ta tad wini ar fa-wahm atleekahm rada — maifi un gatu. Kei-sarista domenu ministerija gadeem jaw ar ma-seem lihdsekteem ruhpejufehs, apenu kopschenu weiznadama, un it labas sekmes panahkufe fchini sinä; jo leelakas buhs sekmes, ja zens-tees Maslawä dibinahit alus-bruhwetaju akade-miju un apenu-kopschana ffolu — pehz ahrsemju preefchshimehm. Zaur to apenu-kop-schana brangi usplauktu; jo Kreewu semneeks labprahit kop apenus, kur un ka ween war, un ja winam nahktu pehzä ar finibu jounakeem eewehrojumeem un metodahm, tad walsti kates mafais upurs atlihdsinatatos tuhftiofshahrtigi. Ta fwehtiba, kas Kreewijai zeltos no alus-bruh-wetaju akademijas un apenu-kopschana ffolas Maslawä, kura no widus un deenwidus guber-nahm weegli fahneedsama, buhtu ne-apreh-kinajama.

Odeja. Nakti no 24. uf 25. Augustu is-saga kahdam schihdu tirgotajam S. arbusi is bodes. Stipri kleeqdams, winsch dewahs sag-lim pakaf, bet fatila zela patrolju, kurfch tam aifleedsa, uf eelas taifst lehrmu. Schihds fah-kumä uf to neklausijahs un lecta beidsahs ar to, ka kahds no drofchibas fargeem schihdam ar sobenu jirta pa galwu. Kad radi pee ta peenahza, tad jaw bij pagalam. Sargs aif-behdhis un bijis peedschris. Schis gadijums fagehliis leelu nemeeru pee tureenes eedshwota-jeem, ihpafchi schihdeem. Lecta jaw otra deena nodota imlefehchanas teefnesim. Tä fino „Hon. Bp.“ Turpretim „Golofam“ raffita, ka arbu-ses jaglis pasweedis schihdu gar semi, kas tad til ftipri fadaufstis pakaufi, ka uf weetas no-miris. Tikai zaur nejaufcheem gadijumeem pil-scheta iszchlufehs runa, ka kad polizijas patrolja buhtu wainigas pee fleplawibas.

Odeja. Sschejeenas awife top par fchahdu fchahfchaligu atgadijumu finots. Bahju kolo-nijä Badenä, no fainneeka Antona Schmidt'a ganama pulka, kas rihtä bija isdiftis uf lauka, atdaliyahs kahda zuhka un fahla uf mahjahm fkreit, laifam tadeht, ka winas fineni, kuras gribeja atfchirt, bija tur palikufchi. Gan meh-ginaja Schmidt'a feewa zuhku atkal atpakaf ga-nös dsiht, bet kad ta ne par ko nebija projam dabujama, tad laida tai waku un ta dewahs nu fkreefchus fehta atpakaf. Saimneeze, winai

pakaf fehta nonahkufe un zuhkas tur ne-atraf-dama, eet dsihwojamä istabä, bet ko eerauga tur? — zuhka ehd winas 2 1/2 mehnescha wezu behr-ninu, kuru, projam eedama, bija meerigi gulo-fchu fchuhpoli atstahjufe. Behrns bija is fchuh-pola israuts; abas rozinas no-ehstas, tapaf ari rihtle israuta un schods nograusts. Bezakee behrni, ftraididami, bija istabas durwis wala atstahjufchi un tä zuhkai bija eefpehjams ti-zis, tur ee-eet un fcho breefmas darbu pa-strahdaht.

Tomfka. Sibirijas uniwersitetei 26. Augu-ftä fwineja pamatalifchenu. Schem fwehtkeem par peeminu isdos ihpafchu grahmatu, kura buhs atronamas wifas runas u. t. t., kas pee tam tikufshas turetas. Nodoms, dibinahit Sibi-rija uniwersitetei, efot, ka „Golofs“ raffita, labi weze. Jaw 1803. g., kad tagadejahs uniwers-itetes dabuja fawus statutus, gribeja dibinahit uniwersitetes Kijewä un Tobolfskä. Schahm abahm nodomatahm uniwersitetehm par labu P. G. Domidows minetaja gada dahwaja 100,000 rubtus. Toreisejs tautas apgaismofehchanas mi-nistries, grafs Sawadowftis, darija Demidowam finamu, ka libds abu, apdahwinato uniwersite-fchu dibinafchanai laifam pa-eeefhot ilgs laifs, lai tadeht tos 100,000 rbl. nododot pupilu padomei uf intrefehm. Nu stahjahs leels flu-fums Sibirijas uniwersitetes jautajumä. Tikai 1856. g. winu atkal ufnehma mahzibas mini-tries Korows. Bet schis gribeja tikai augstaku ffolu. Keisara Aleksandera II. laika wisi Wa-fer- un Mihta-Sibirijas generalgubernatori loti dedfigi aifstahweja uniwersitetes dibinafchanu Si-birijä. Pehdigi tikai stihdejahs par to, kuru pilsehtu isredseht par uniwersitetes pilsehtu, Omftu jeb Tomfku. Sibireefchi paschi wehle-jahs Tomfku un dauds sumas tifa dahwinatas, bet ar to nofazijumu, ka uniwersitete dibinajama Tomfka. Schi paschu eedshwotaju wehlefeh- nans ari peepildijahs un dabuja no Keisara Majestetes apftiprinafchanu.

Ahrsemes finas.

Austrija. Austrijas tronamantineeks Rudolfs fwehtdeenu nonahza Berline, kur winsch no Wahzijas keisara un no tureenas printfcheem tifa ftirsnigi apfwiezinat. Wispahri fpreefhot ja-fala, ka winsch, proti Austrijas tronamantineeks, tapehz uf Berline nobrauzis, lai waretu apfta-titees Wahzijas kara-pulku rudens munsturefchenu. Daschi ziti politikas wihri, ihpafchi awifchneeki, fpreefch, ka wina zelofchanai efot politikas eemes-lis, proti lai draudfibu ftarp Wahziju un Au-striju wairaf waretu nostiprinaht.

Montenegro. Ka lastajeeem jaw finams, tad pehz Berlines nolihguma no Turzijas walstis no-fchkitrams kahds semes gabals un Montenegrai tas peefchkitrams. Turzijas waldbiba wifadi rau-dfija isgrofitees, lai winai newajadsetu mineto semes gabalu Montenegrai nodot; kad wina zi-tabi newareja iflozitees, tad wina Albaneefchus uf dumpi fatrazinaja, kas Montenegreefchus ar kara-eerotscheem fagaidija, kad tee gribeja pee-fchirtto semes gabalu cenemt; pat kauschanahs ftarp Montenegreefcheem un Albaneefcheem no-tika. Wehlat Turzijas waldbiba, kad Albanee-fchi bija pee meera peespeesti, apfolijahs leel-walstim, ka wina par tam gahdashot, ka Mon-tenegra dabufhot Dulfchino un ka wina, proti Turzijas waldbiba, Albaneefchus pee meera pee-speedisshot, lai tee Montenegras cenemfchanai nepretojotees. Tiklibds Turzijas waldbiba bija leelwalstim iffazijufe, ka wina Dulfchino nodo-fhot Montenegrai, kad ari Montenegro nefa-

wejabs, wajadfigor fokus preefch eenemfchanas fperdama. Râ dšird, tad wina tagad jaw eſot iſtribkojuſe 6000 ſalbatu, kaſ ar 8 leelgabaleem dofees uſ Dultſchino, to eenemt. Ja Turzijas waldbiba, kâ wina foliufefes, Montenegreeſcheem palihdſeſ Dultſchino eenemt, tad eenemfchana iſdofees, kad ari Albaneefchi pretotos.

Spanija. Spanija tagad leeli preeft un gawileſ, tapeh; ka Deews wina jauno kehnineeni apfwehtijis ar jaunu meitu; bet gawileſ un preeft buhtu Spaneeſcheem wehl leelaki, kad buhtu dehlinfch tronamantineeſ. Râ taſ daudſ-reiſ zilweku dſihwê noteekahs, ta taſ ari ſchoreſ bija ar Spaneeſcheem; wini droſchi zereja, ka Deews wina jaunai kehnineeni preeſchirſchot dehlinu, bet rau! bija meitina. Bee kriſtibahm kehninfch Alſonſo wiſuſ wezuſ Spaneeſchu eeradumus eewehroja, lai Spaneeſchu tautas jubtaſ ne-aif-kartu. No kahda ſwara ſchahda wezu eeradumu eewehroſchana ſtahw pee Spaneeſcheem, to pee-rahda notikumus ar kehninu Amanden, kehnina Alſonſo preeſchagahjeju. Râ awiſchu laſitajeem iſ fenateem gadeem buhſ atminams, tad Spanijas kehnineeni ſhabella tika iſ Spanijas padſihita un kehnina waldbiba Spanija atzelta; bet wehlaſ tika atkal kehnina waldbiba ezelta. Tah-dâ buhſchana wajadſeja kehnina un par kehnina tika iſredſetſ ta laika Italias kehnina Wik-tora Emanuela dehlſ (tagadeja Italias kehnina Humberta jaunakais brahlis) Amandeo. Kad nu Amandeo par Spanijas kehninu un winam par kehninu buhdamam Deews tam preeſchibra jaunu dehlu, tad wiſch pee jauna tronamantineeka kriſtiſchanas ne-eewehroja Spaneeſchu we-zoſ eeradumus. Bet zaur ſchahdu wezu eeradumu ne-eewehroſchannu wiſch ta fareeba Spaneeſchu tautai un augſtmaneeem, ka wiſch wairſ ilgi par Spanijas kehninu newareja tureteeſ un drihſ bija no Spaneeſchu kehnina trona ja-at-falahſ. Scho atgadijumu tagadeiſ Spaneeſchu kehninfch Alſonſo wehrâ liſis un tapeh; pee kriſtiſchanas wiſuſ wezuſ eeradumus eewehrojiſ.

Londone. Metaktu no Buſejas dſelſſezela ſtangijas (kahdas jubdeſ no Londoneſ) dſelſſezela waktneeki atrada kahdas pazinas ar dinamitu (ſprahdſinaſchanas ſahleſ). Râ doma, tad no-ſeedſneeki ir gribejuſchi brauzeenu, kaſ no Lon-doneſ nahſ, gaiſa ſprahdſinaht. Klachtaku ſinu wehl truhſt.

Irlande. Lauſchu nemeeri Irlande negrib beigteeſ, wini arweenu no jauna noteekahſ, pat wina parahdiſchanaſ noteekahſ kahdâ ſinamâ kahrtiba, ta ka jadoma, ka kahdi ihpaſchi ne-meeru iſtribkojaji laudiſ uſ nemeereem muſina. Schee riſkotaji jeb muſinataji ſin lauſchu nemeerigu praktu uſtureht un, fur wajadſigſ, ari modinaht. Konnemarê Angku ſkolu uſtraugſ, kaſ tur ſkolas pahtraudiſja, no uſmuſinateem laudim tika ar atmeeneem ſwaidiſ. Kahdâ zita weeta kahdſ pulkſ pahzehrbruſchoſ wihru, lai winuſ nepaſihitu, ſpar nakti uſbruka tureenas muſiſchâ pahrwaldneekam, irahwa wina iſ gul-taſ un tad wina breeſmigi nopehra. Bet ſcheem nezilwekeem ar to wehl nepectika, wini nelaimi-gam wehl labo auſi nogreſa un aiſgabja, no ſchehlajamo ſchini behdigâ buhſchana atſtahdami.

Afganiſtane. Par kaintinu ſtarp generali Ro-berthu un Ajubu-kahnu, par kuru jaw iſgabjuſchâ numurâ ſinojam, tagad peenahkuſchâſ plaſchakaſ ſinaſ. Behz ſchihm ſinahm Angli eſot kahduſ 10,000 Afganuſ ſawangojuſchi, kaſ gan pil-nigi naw tizameſ, bet taſ ari weenalga, waj Angli kahdu tuhſtoti wairaf ſawangojuſchi jeb maſaf; tikaſ ſwarigſ ir taſ, ka Angli ſawu ſihwako, ſtipraſo un weiklaſo pretineeku Ajubu-

kahnu pahrwarejuſchi. Afganu kara-pulki netika pilnigi ſakauti, bet pawifaſ iſkleedeti, waretu pat ſazihſ — iſmihzinati. Ajubſ-kahnuſ, kaſ, eekam kaintinfch bija eſahzeeſ, bija leelijeeſ, ka wiſch neween Angkuſ iſ Afganiſtaneſ iſdſih-ſchot, bet pat uſ Indiju lihſ Delhi aiſeeſchot, tur Angkuſ iſdſihdamſ, — Ajubſ-kahnuſ ir pa-lyiſ beſ kara-pulka, winam kâ behglm jabehg. Râ doma, tad wiſch behgſchot uſ Heratu; bet ja wina tur ne-uſnemeſ, tad winam wehl tah-laki buhſ jadodahſ. Kahdâ wiſe Angli ſawuſ leetaſ Afganiſtaneſ eegroſiſ, taſ wehl naw ſinamſ; bet daſchi runa, ka wina buhweſchot dſelſſezetu, kaſ uſ Kandaharu wedot, un pee Kandaharaſ noſtahdiſchot paſtahwigu kara-ſpehlu.

Belgrade. Starp Bulgaru un Serbu ſem-neekem Kulâ ir iſzehleeſ nopeetneſ dumpiſ, pee lam 6 Serbi tika noſauti. Serbu aiſſtrahwe-tajſ, Sawa Grukiſ, Soſija ir nodomajis uſ dumpja weeta aiſjetot un tur dumpja zehloni iſmekleht.

Deenwiduſ-Amerika. Karſch ſtarp Iſchili un Peru, kaſ jaw ilgati kâ gadu paſtahw, eet ta-gad uſ beigahm. Ubaſ walſtiſ ir Limaſ pilſ-fehta paraktiſjuſchâſ pameera nolihgumu, kura ſwarigakahſ punkteſ ir ſchahdaſ: Punktê otrâ: Peru atdod Iſchilei diwi monitoruſ (brunu ku-guſ) „Manko-Kapak“ un „Atahu-alpa“ un wiſu Kalao pilſſehtaſ artilleriju (leelgabaluſ), pee lam ſchihſ pilſſehtaſ apzeetinajumi nopo-ſtami. Peru apſola 20 gadu laika nedſ ſawu kara kugu ſkaiſti pawairoſ, nedſ Kalao pilſſehtaſ aſjaunot. Punktê treſchâ: Peru aiſmaſka Iſchilei wiſaſ kara-iſdoſchanaſ. Punktê peekâ: Iſchile apſola aiſmaſchot puſi no Peru walſtiſ abrigeem parahdeem, kaſ no ſchihſ bija cetaiſti eepreeſſchu kara eſahſtumam. Ja ſchihſ punk-teſ teel peenemtaſ gaiſiga meera lihgumâ, tad Peru walſtiſ poliſtiſka wara ir pilnigi lautiſ un Iſchile tad paleek it kâ pahrwaldneeze par wi-fahm Deenwiduſ-Amerikaſ brihwwalſtim.

Muhſu juhraſ un kahdſ labumuſ mums no tahm.

Muhſu leelahſ un platahſ Kreewijaſ robeſchâſ atronahſ deefgan juhraſ, upeſ un eſari.

Uhdeneſ ir wiſuwajadſigaka leeta preeſch zil-weka. Laudiſ, kaſ dſihwo gar uhdeneem, to iſleeto netiſ ween preeſch wajadſibaſ, bet uhdeneſ ari atmet wineem labuſ angkuſ un pekru. To war redſeht tahdâſ weetaſ, kaſ wehl naw apdſihwotaſ, ka tur laudiſ wiſpirme apmetahſ uſ dſihwi gar upeſ kraſteem un ihpaſchi gar tahm leelakahm, un tapat ari gar juhraſ un eſara kraſteem.

Uhdeneſ ir nepezeefchami wajadſigſ tiſlab preeſch zilweku eſchanaſ un dſerſchanaſ, kâ ari preeſch kuſtoneem un wiſadeem ſtahdeem un augteem par atſpirdſinaſchannu un baribu. Zil-wekſ zaur uhdeneſ war ari few wehl daudſ zituſ labumuſ panahſt. Tiſlab juhra, eſaraſ jeb upe ir zilwekam gatawſ zekſch, un zekſch ir waja-dſigſ katraſ zilwekam, tiſlab dehl ſatikſchanaſ ar ziteem laudim, kâ ari dehl ſawu raſchojumu iſweſchanaſ un pahrmainiſchanaſ pret tahdeem, kaſ winam naw, un beſ ka wiſch newar dſih-wot un pahriſtiſt.

Preeſch tam nu ir juhra, kâ mahte wiſeem uhdeneem, ta labaka un derigaka preeſch kugo-ſchanaſ. Bet upeſ, par pr. Wolga un wehl daudſ zitaſ, kaſ fa-eet zitaſ ar zitu, pa lee-lakai dakaſ ſawed tikaſ ar weenaſ un taſ pa-ſchâſ ſemeſ eedſihwotajeem; turpreti juhra ſa-wed ar zitaſ ſemeſ un wiſadeem laudim. Juhra ir katraſ reiſ' atklahtſ zekſch leelâ okeana

un ſchi nu atkal ſawed un ſaweeno ar zitaſ ſemeſ juhraſ, tadeht zaur juhraſ zeeem war ſaſneegt wiſaſ paſaulſ ſemeſ dakaſ un wiſa-dâſ tautâſ un laudiſ. Netiſ ween war aiſweſt, pahredot un iſmanihſ ſawuſ raſchojumuſ ar zi-tahm ahrſemeſ mantahm, bet turklaht zaur to wineem wehl atleek laba pekna. Leelaka daka Kreewijaſ eedſihwotaju, kaſ apdſihwo Widuſ-Kreewiju un tur jaw wairaf jeb maſaf ir eepa-ſinuſcheeſ ar uhdeneſ zeeem, ir eewehrojuſchi wina labumuſ. Bet zil daudſ Kreewijaſ eedſih-wotaju, kaſ apdſihwo juhraſ kraſtuſ, maſ wehl to eewehro, no ka Widuſ-Kreewijaſ eedſihwotaji reſi ko dšird jeb ſin, ta leela tahluma dehl, kaſ winuſ no taſ ſchir.

Muhſu Kreewija, tikaſ Sibiriju iſnemot, ap-riſkota no peeſcham juhraſ: Seemelôſ atro-dahſ Balta juhra, kaſ ſaweenojahſ ar Seemel-okeanu, deenwiduſ ir Melna- un Nowaſ-juhraſ, Seemela wakarôſ Baltijaſ juhra un deenwiduſ wakarôſ Kaſpijaſ juhra. Bee ſchihm juhraſm atrodahſ kahdaſ 23 Kreewijaſ gubernâſ ar wai-raf milioneem eedſihwotaju un uſ wina kraſteem ſtahw lihſ 50 Kreewijaſ pilſſehtaſ. To eeweh-rojot, deefgan leelſ ſkaiſtiſ no Kreewijaſ eedſih-wotajeem, kaſ zaur juhraſm war few daudſ peknaſ un labumuſ eeguht.

Tagad paſkatiſimeeſ, kahduſ angkuſ katra juhra ſaweem kraſta apdſihwotajeem atmet, un zil atkal laudiſ taſ few par labu iſleeto. No augſchâ minetahm juhraſm mehſ nerunaſim, weenigi par Kaſpijaſ juhrâ, tadeht ka winai naw waleji atklahtſ zekſch, kaſ ſaweenota ar leelo At-lantijaſ juhrâ un tadeht newar buht tiſ deriga preeſch kugofchanaſ, kâ zitaſ juhraſ. Balta juhra un Seemel-okeanu atrodahſ aukſtâ ſeemela puſe; gar wina kraſteem, kaſ wel-lahſ wairaf kâ tuhſtoſch werſteſ, atrodahſ wiſleelaka Kreewijaſ gubernâ Arkangelſka. Wiſa ta puſe ir pawifaſ neſaliſhſinajama ar zitaſm Kreewijaſ gubernahm. No ſawa-da iſſkata ir Arkangelſka un ari kahda daka no Wolgdaſ un Dłonezaſ gubernahm, kaſ iſ-taiſa muhſchigu liſdſenumu, un tikaſ druſtu no-ſwiſtre uſ juhraſ puſi. No deenwiduſ puſeſ ſahſtot, wiſ taſ apgabalaſ ir apklahtſ ar muh-ſchigeem meſcheem, kaſ ſteepjahſ lihſ pat ſeeme-teem. Bet jo nahſ tuwat pr okeana, jo meſchâ paleek arween retakſ un ſihlakſ, ta ka beidſot pawifaſ iſnihtſ un paleek reſi tikaſ panibluſchi truhmini. Aiſ teem nu ſahſahſ Tundri, t. i. leeli klajumi, tuſſchâſ un iſſaluſchâſ weetaſ, kaſ pahrwilkaſ tikaſ ar ſubnahm no ſineem un ta welkaſ lihſ pat Seemel-okeana kraſteem, fur daudſ weetahm, nezil tahlu no taſ kraſteem, tee ir apklahti ar muhſchigu ſneegu un ledu.

Seema ſeemelôſ ir gara, iſfaſ deenaſ un pa-ſtahw 9 lihſ 10 mehneſchi; jo wairaf uſ ſeemeleem, jo iſfaſ paleek deenaſ, ta ka taſ beidſot pawifaſ iſſuhd. Turpreti ſeemelôſ ga-rahſ ſeemaſ naktiſ teel beechi ween apgaiſmo-taſ ar ta ſaukto ſeemela blaſſmu, un taſ no-teek naktiſ, kad ſkladra debefſ. Te uſ reiſ pa-ſchâ ſeemeli pazelahſ tumſcha padebefſ un eekſch taſ papreeſchu parahdahſ maſi gaiſchumini, kaſ eſahſtumâ iſſkatahſ baſli un ſalgaini, drihſâ laika pazelahſ jo augſti pee debefſ welweſ un pehdigi iſlaiſch daudſ leelakuſ un ſpoſchakuſ ſta-ruſ, kaſ zitaſ zaur zitu mainahſ un beidſot pa-leek par jo leeku un ſpoſchu padebefſ, ar ſawu ſpoſchumu ſeemela leduſ kalnuſ un nepahrſta-tamuſ ſneega klajumuſ apgaiſmodami.

Wafara ſeemelôſ ir iſfa, tikaſ 12 lihſ 3 mehneſchu, deenaſ ir garaſ, ta ka beidſot ſaule pawifaſ neno-eet. Tahdaſ iſfaſ un daudſreiſ

filas wafaras nahf loti ahtri un la ar spehtu atjauano wifu radibu, kas til ween dabá attonahs, la sabli, lokus, wifadas faknes un stahbus, kas azim redsot drihs aug un gatawojahs, ta la pehz pahri mehnescheem wajaga jaw buht wifam gatawam un nowahktam, tadeht la jauna seema jaw ar fawu aufstumu fahf draudeht.

Wifs seemeta-juhras peekrafs, proti Arkangetskas, Bologas un Olonezas gubernas, nelihdsinajahs ar zitahm Kreewijas gubernahm zaur to, la winá ir loti mas eedsihwotaju, ta la dauds zeemi lihds 100 werstu zits no zita atahfu, tilai meschi un tukneschi aplahj wifu aplahrtmi. Gar wifu Seemeta-okeana krasstem, kas steepjahs wairak la tukstiofch werstu garuma, atronahs tilai 7 pilsehtas, kuru eedsihwotaju flaitlis ir loti mas. Tahli us seemeteem, us Kolas pusfalu, stahw weentula pilsehtina Kola, kuzai ir tilai 400 eedsihwotaji, turklahf pastahw lihds 2 mehneschi seemá naktis, kur deenas gaismu pawifam nedabu redseht. Torneo pilsehtina ir wehl masaf eedsihwotaju neta Kola. Tilai wafara tur lihds 2 mehnescheem faule netaf neno-ect. Tur daudstreis wafara bagati laudis aifzelo flaittees un apbrihtot nenozejufcho fauliti, kas atspihd kalnds un eelejas, tilpat nakti, la deena.

Wisapahrigi seemeta apgabala, ihpafchi Petschoras apgabala, isnahf us 15 kwadratu werstehm tilai weens eedsihwotajs

Reekahs, la laudim netihkaks seemelós dshwot, laikam baidahs no aufstajahm seemahm un winu garam naktim, tadeht wina scho laiku tilpat tukfcha no eedsihwotajeem, lahda wina bijusi dauds gadeem atpakat. Un tas, la teef fazits, norahda us to, la seemelós walda aufstums un bads (холодъ и голодъ).

Sinams maife jaw te tildauds ne-usaug, la laudis waretu pahrtikt, bet arween japeewed no eefchligahm Kreewijas gubernahm, bet leela tahuma un nezeli deht ir tahdas weetas, kur zitadi newar peekluht jeb peektit, la seemas laiká ar breeschem, gruhiti apgabajamas ar wifadahm wajadsibahm.

Wisapahri nemot stary seemelu eedsihwotajeem walda leela truhziba un mas kur atradihs til fliktas un nabadfigas buhdinas, lahdas attonahs seemelós. Arkangetskas guberná ar lopu audsinafchanu un moderneezibu eedsihwotaji nedabuhn netil ko pahredot jeb few lahdu pelnu panahkt, bet nepeteel pascheem preeksch usturefchanahs, ar wahrdu fakot, seemelós walda weenigi aufstums un truhkums.

Bet stary wifu to reti kur atradihs no dabas til bagatigi apdahwinatus peekrastus, la muhsu seemeta okeana peekrafs; ir ta wifu bagotaka juhra, kas atradahs Kreewijas robeschás. Aufstums jaw ari te netaf naw til leels un bailigs, la tas no eefahkuma israhdahs. Lai gan ir taifniba, la juhra pee Arkangetskas tilai 3 lihds 4 mehneschi ir fwabada no ledus, tomehr naw dauds aufstaks la Peterburgá. Daschás weetas seemeta walarós Arkangetskas guberná ir wehl fiktaks la Peterburgá, par peemehru Kolas pilsehta, kur til 400 eedsihwotaji un kur seemá 2 mehneschi pawifam deenas naw; bet aufstums reti kad fneedsahs lihds 30 grahdeem.

Wafara us Kolas pusfalu nereti ir loti jauks laiks un no dabas ir deefgan jauks un patihkams isflats. Kalgujewa, Murma un Jaunas semes salás tapat naw leeli aufstumi, un wafara ir deefgan jauks laiks. Daschás weetas seemel juhra, la par peemehru Motowfkas, Petschoras un Warangeras eetelas, pascha aufstaka

seemá nefafalst, pee tam ja-eewehro, la wifa muhsu seemeta pufe, gadu no gada paleel arween fiktaka.

Ká dabas prateji eewehrojufchi, tad tas nahlot no tam, la zaur seemeta okeanu, no wafareem us rihteem tel no fiktahm semehm platas uhdens straumes lihds pat Jaunai semei.

Bet par paschu bagatibu runajot, ar ko daba muhsu seemeta pusi ir apbalwojusi, jafaka, la ta wehl lihds schim stahw pawifam ne-aiftakta, la par peemehru schejeenas muhschigee meschi, kas ir tiklab preeksch namu-, la ari preeksch kugubuhwefchanas loti derigi, ta la wifa Kreewija labaku newar atrast. — Tahdi loki, kas preeksch kugu buhwefchanas derigi, ahrsemes buhs dahrgati neta dselle. Tanis paschós meschós dshwot ari wifadi swehri, la wilki, lahfschi, lapfas, lufsch, breeschi, saki un dauds ziti. Tee paschi meschi wafara peepilditi ar wifadeem putneem: medni, teteri, sofes, pibles, gulbji un wehl ziti, ta la wafara schejeenas meschi lihdsinajahs putnu walstibai. — Tapat schejeenas apgabala flehpjabs ne masaf bagatibas semes eefschá, parpeemehru dauds selta, fudraba un waza ahderes, leeli grifelu akmini, akminu ogles, un wisi wehl gut ne-aiftakti. To wifu eewehrojot war faziht, la schejeenas apgala gut dauds bagatibas!

Seemeta okeana, stary wina muhschigeeem ledus gabaleem, atronahs ne-aprastama bagatiba. Schejeenas uhdeni ir bagatigi pilditi ar wifadahm siwin: fliles, ostrizi, nawagi, fonggi, sutifchi (nehgi) nalimi, baltas siwis un dauds zitas; tapat ari juhras swehri: roni, delfini, juhras saki u. t. pr. Us seemeta juhras falahm un krasstem dshwot dauds baltee breeschi, baltee lahfschi, mescha funi un dauds ziti swehri un putni.

Bet seemeta eedsihwotaji no wifa ta mas ko eewehro; kugus wini netaifa, par juhrahm nekur nebrauka un materialu paschu mas eewehro, fanem un isleeto, un ta paleel un dshwot fawá nabadfiba un truhziba. Turpreti naw nekahds brihnams, la seemeta eedsihwotajeem, kas dshwot tahdós no dabas til bagatigi apdahwinatós widós, ir jazeesch truhziba. Wifu pirms kad eewehrojot, la seemeta pufe ir loti mas apdshwotota no laudim, un orklahrt, la naw nelahdi semes zeki, un kad grib tikt lihds lahdai pilsehtai, tad winam wajaga braukt wairak simteem werstes, lihds winsch lahdu no tahm faneeds un to til weenigi war panahkt un isdaricht seemas laiká ar breescheem, — kad to wifu eewehrojot, tad nu gan war domaht, zil winsch tahda wihsé war aihwest fawus raschojumus, jeb atkal preeksch femis atwest zitas mantas, kas winam buhtu wajadsigas. Tapat tas ir ar schejeenas pilsehtahm; zelu truhkuma deht newar neko ihwest neds eewesi, kas buhtu wajadsigs deht plafchalas tirgofchanas. Tomehr pee wifa ta seemeta eedsihwotajeem wajadsija netil ween pascheem truhkumu zeest, bet wineem ari wajadsija dalitees ar eefschligeem Kreewijas eedsihwotajeem, un ari isstelleht dauds no faweem raschojumeem us ahrsemehm. Pee tam nu wajadsetu tilai gribefchanas un fapraschanas. Tas ir tas eemeelis, zaur ko seemeta eedsihwotaji newar un nesin isleetaht wineem no dabas peefschirtahs bagatibas, la wini mas no tahm sin un faprot, la un kur winas buhtu isleetojamas un derigas.

Reelaka data schejeenas eedsihwotaji ir Kreewi. Ziti eedsihwotaji, kas tapat ne mas flaitlis, un kas gandrihs peefskaitami pee meschoneem, la Samojeedi un Lapari, kas Arkangetskas guberná fneedsahs lihds 7000 dwehfelehm un dshwot buhdás jeb teltis, kas teef taifitas no behru

tahscheem un breeschu abdahm, staiga tilpat wafara la seemá no weenas weetas us otru, un wifa wini puhlefchanahs un gabdashana ir tilai par fawu pahrtiku. Breesch tam wini isleeto weenigi siwis, putrus un swehrus. Koreli un Sirani, kas sche dshwot lihds 30,000 dwehfelehm, kaut gan dshwot mahjas un zeemós un nodarbojahs ar semes kopschanu, tomehr wini sinatnibas un gara attihstibas deht ir loti mas atschkirami no Lapareem un Samojeedeem. Saprotams, la zaur tahdeem eedsihwotajeem seemeta bagatibas loti masá meera war tikt isleetotas jeb isdalitas, tiklab ar Gelsch-Kreewijas eedsihwotajeem la ari ar ahrsemneekem.

Nerunafim sche til ween par Lapareem un Samojeedeem, bet ari pee pascheem schejeenas Kreeweem, deht wini retas un iskafitas dshwot, wianu sinatnibas un attihstibas ir wehl loti semas, la to redsefim no tam, la lahdu gadu desmit atpakat seemetu eedsihwotajeem bija par leelu brihnumu, kad dsirdeja, la zilweks warot ehst rufkus, rahzenus un kahlus. Dworogu jeb bespeenu, ir wehl dauds, kas tagad ne-ehd, bet isfweesch lauka. Mescha putnus, la sofis, pibles, mednus un sakus, kas sche nekaitameem pulkeem dshwot un usturahs, weenigi jaw tahdi eedroschinajahs ehst, kas ir drufku apgaismoti jeb staigajufchi pa zitahm gubernahm jeb pilsehtahm. Tapat tas ir ar mahjas putneem: sofis, pibles, wistas un baloschus seemekneeki pawifam ne-ehd, un tadeht winus pawifam netur un ne-audfina, un ihpafchi baloschus, netil ween ne-ehd, bet baidahs, tos laist turwuma pee dshwojamahm ehkham, jo wini baidahs no baloschu ruhlefchanas tilpat la no lahda nelaba jeb fauna gara. Tadeht winsch labafi zeesch truhkumu un badu, neta ehd tahdus putnus.

(Turpmal wehl.)

Druftu par walodahm.

Tagadnes wissemal buhdamas tautas isleel ar masaf neta 100 wahrdeem; Giropeschu gani, semkopji u. z., leeto lahdu 300 lihds 400 wahrdu, un schis flaitls kaphj, pehz fadsihwes daudsadigahm darbibahm un wajadsibahm lihds 4000; pee mahziteem wihreem fneedsahs lihds 12000 wahrdeem. Kad nu wifus wahrdu faskaita, kurus tagadnes isglistotahs tautas runa, tad us katras lahdi 40,000 wahrdi isnahf. Anglu walodai ir p. p. 43,566 wahrdi, Mihneschu sinibu-walodai 42,718, no kureem tilai lahdi 15,000 wahrdi teef leetoti.

Wahrdu zelfchanahs un wairofchanahs ir maindamahs un daschada bijufe: zilweze naw wis tilai weenu walodu radijufe, bet tuwu pee 1000 walodahm; gadu-tukstiofchu gahjuma daschás walodas pawifam pahrgrosijufchahs un zaur jaunu wahrdu krahjumu isglistojufchahs. Anglu waloda ir p. p. no teem 6000 wahrdeem, kas pee bisheles pahrtulofchanas (1611) tila leetoti, lihds schai deenai lahdu 400 wahrdu par nowezojufcheem isstuhmufe un zitus peenehmufe. Muhsu jauka Latweefchu waloda naw wis masaf pahrgrosijufchahs, bet loti leela mehra isglistojufchahs, neta ta agraf bij, ta la „ta waloda to Afrikaneefchu“ tilai sinamas grabmatás atrodahs. Zilwezes walodas ir pehz katras tautas attihstibas isglistojufchahs: is maseem fahkumeem isaugufchahs, wehlahf dauds pirmsahkuma formas atmetufchahs un is zelmeem ir atwafes attihstijufchahs. Dauds sari nokalta jeb tika nolaufti, bet jo wairak jauni sari fahla diht un augt. La p. p. no weenfibigahs Tibetanu walodas ir zaur Turanu tautahm isglistojufchahs Pinu, Madfchjaru un Turku waloda; pehdeja

Baur scho teel sinams darits teem, las jaw par Siguldas pilsmuischas

Gahles froga

renteschanu peprassijuschi, la ari jiteem, las to greibetu renticht, lai sanabl 25. Septembei preefschpuudena Siguldas pilsmuischas lanzeleja, tur salibghana un kontraktia sanemshana war notit.

C. Orłowski,
wirtschschafungs.

Kad tas pee Keegetu pagasta, (Mubenes bast. de.) peprassijes schweenes Balta froga un tur peederigas semes rentineels,

Dehteris Albetabl

ir miris, tad toy zaur scho wist ta pascha parabbu-dewest un nehmegi usajinati, 3 mehne-schu laisa, t. i. libd 21. Oktoberim sch. g. dee schads pagasta teefas peeteitkes. Wehlatu neweem wairs neklausids, bet ar parabbu stehpeem peh skumeem usarids.

Sprechstun teefas-mahja, 21. Julija 1880.
Preefschbedetajs: **A. Peterjon.**
Schidweris: **G. Behrschsch.**

Kad tas schweenes Dskana pubmahjas grumneets

Dehters Lihbants

ir miris, tad teel zaur scho wist wina parabbu nehmegi un deweji usajinati, gaba un 6 nebelu laisa pee schids teefas peeteitkes, jo wehlati neitks wairs neweens parabbu prassijajs klansits, bet ar parabbu stehpeem peh skumeem darits.

Waismana pagasta teefas, 28. Aug. 1880.

Doles pagasta waldiba

dara zaur scho sinanu, la no schids deenas eefastot ta pate famas sehdeschanas naturehs zeturdrenas no pulst. 11 preefschpuud. libd pulst. 3 peh pud.

Dole, 14. Augustä 1880.

Chegtu draudses Katrimuischaj ir walits skolotajs

wasubfigo. Skolotaji ar labahm leezibahm, las scho weetu wehletos fanent, toy zaur scho usajinati, sch. g. Septembei mehneshu 15. deena pee schads walits-waldib peeteitkes. Tani pascha deena ari weetas usofschana notit.

Katrimuischaj walits waloz, 1880. gada Augustä mehn. 15. deena.
Walits wejalais: **A. Damberg.**

Skolotaji,

kon derigas leezibas-schmes un turi ari pagasta schidwera amatu war usnemtes, toy usajinati 12. Septembei sch. g. pee Turalna pagasta-waldibas (Rigas freije un schidites banijas draudse) peebilstes us notigschani.

Amati ja-usnem 1. Oktobr.
Turalna pagasta-waldiba, 22. Aug. 1880.
Pag. wej.: **M. Behrschsch.**
Strw.: **M. Rilckons.**

Skolneezes,

turas greibetu strodereschannu eemahjtees, war peeteitkes Uhr-Rigas Kaleju-eela Nr. 50, sebia pa weenu ir. augschä. Turpat tabs war dabuht dshiwollt pee **C. Schrs** fundjes.

Kleiften - jed Wegesakmuischa, Seilwas mald, war diwas weitas pee sehka un lopu kopschannas tublin jed Mikelds weetu dabuht.

Baltijas skolotaju seminarists wehlohs Kreewu walodas jed ari wahju skolotaja weetu. Turwatas sinas pee skol. Sanel, Chogids, vr. Wenden.

Jann-Lajena Major stolas skolotajam **O. Maschin** l., palibga skolotaja wairs newa-jaga, tadest, la jaw tahos seminara audjelms ir peenemts.

Zamas meitenes

war dahmu-drehbu taifschannu un schub-schannu us majschini seknigi eemahjtees pee **A. Schneider**, Stabru-eela Nr. 26, zaur sehju, pa 1. ir. augschä.

Es tagad dshiwouj leela **Smil-schu-eela Nr. 37**, zetortä namä no Kalku-eelas us Pulwera-ornä ejot.

J. Ginberg,
hojgerichdes un rachts-abwolats.

Bonbonus,

konfektus, skololabi peedafwa

J. von Corklus,
Fabrika Stola-eela Nr. 6. Pahrdotawas: masä Kaleju-eela un Sublu-eela Nr. 11.

No jenzures atwehlets. Drukats un

Dupat tita gatawa un ir dabujama **Widsemes weza un janna**

Laika-grahmata

uj 1881. gadu

un malsa ne-eseeta 3 rubl. par simtu, eseeta 10 kop. gabala.

Laika-grahmata ir ar bildehm puschota un pafneeds janku stahstu is semneeku dshiwes, tad fainneezibas padomus, joku stahstinus, dseemas u. t. pr.

Ernst Plates.

Fabriha Pet. Ehr-Rigä, Meera-eela Nr. 14a, netahlu no leela pumpja.

A. Danziger'a

damf-pehrwetawa, druktatawa un kemiska masgaischannas-eetaise.

Wifas paschu-austas drabnas, wilnainas un puswilnainas teel wifas pehwes ihsti pehrwetas un us pastelleschannu weltas, usfabrihas, degadeeretat un presetas, la ari ar wisjannakeem masureem fleites, lakati un serwietes apdruckatas.

Peenemischannas = weetas:

Fabrikä un Geksch-Rigä Skahrnu-eela Nr. 2, Peterburgas Ehr-Rigä Kalku-eela Nr. 8, Martinsona namä un leela Aleksander-eela Nr. 13.

Seeweetes, turas wehletos meerigat, dshiwot netrauzetas dshiwot, atkob laipnu usnemshannu, tosi un dshiwotli pee wezmahdes **Zohana Ghler**, Geksch-Rigä leela Kaleju-eela Nr. 57, pa 3. trep, augschä.

Ar 5. Septembei sch. g. fahlot ejnu scho Rigä atwehtris

ambulatoriju

(peenemischannas-weetas) preefschaju wah-jeem un flimneelus peenemu itdeenas: no plst. 9 libd 1 pud. un no plst. 5 libd 6 peh pud.

Dr. med. Kathar Zwingmann,
Rikolat-balgara Nr. 7, von Gofsta namä, apulschä, lorteli Nr. 2.

Par sinu.

Saween andeles-draudeem un paschistameem sinou, la ehnu teem pascheem par atweeglinaschannu un us tam dshidamees, saween andeles draungeem droshju mantas jed prejes atboschannas weetu gahdabt.

Salazä

(Salomünde) Sweizeema pufe Martens fga spihlerus renteis un no Septembei sch. g. fahlot turpat

labibu, linu-sehklas

u. t. pr. preefschu. Wehl peeminu, la andeles draugt, turi sawu preji Limdaischde grif pahrdot, war manä andeles-weeta par tabdu paschu jenu ar pahrdeweja aijweschannu libd Salazä pahrdot un pret schini, la nobots, schä malsu fanent. **August Kauping,** Limbaschde.

Zehfis, Wijole,

taifsta no Staltjas meistara, ar peederigu laifi, ir pahrdodama par 35 rubl. Peterjona wihna-tantori pee **Schimberg**, pee Dirschfeldta.

Krona Blomasmuischä, Smiltenes draubse, teel 3 un 4 gadi wegi poteri ahbolu-kofe eefsch krooneem par 35 kop. gabala pahrdoti. Pahrdoschana eefahftees 26. Septembei; agrati kofe neteef isdrit.

Rigä, 5. Septembei 1880. dabujams pee bilshu- un grahmata-druktatawa un burtu-lehjeja **Ernst Plates**, Rigä pee Petera-basnijas.

Wifas grahmata-bodes war dabuht: **Solotfot,** B. Birma Kreewu walodas mahjiba preefsch Latweeschheem. Retortais isd-wums. 1879. Papifra wahla. Malsa 40! **Gaag, Karl,** Kreewu walodas pirnats eefah-lums. Birma lahischannas un walodas grahmata. 1879. Papifra wahla. Drais dewums. Malsa 40 kop.
Minetas grahmatas, turas preefsch pirma mahjischannas Kreewu waloda farakstias, par derigahm atstias un teel dandf stolas labu selmi druhletas. Mehs waram tapst tabs paschas wissem teem atwehlet, las Kreewu walodu grif mahjitees un lam weena derig grahmata preefsch tam wajadfiga.

Franz Kluge, Nehwalä.

Rigas Latw. beedriba

Swehtdeen, 7. Septembei sch. g.:

Atklahschannas balle.

Malsa beedreem un dahmahm 40 kop., schesem 1 rubli.

Gesahfums plst. 1/3 watarä, beigas plst. 3 rihä, nama rubmes taps flehtas plst. rihä. We odru lahtes usrahdamas.

Kahrtibas komitija.

Rigas Latw. amatneeku palihds. beedriba.

Swehtdeen, 7. Septembei, no plst. 1 libd 4 peh pud. tiks mehneschu naudas faunetas un janni beedri usnemti.

Preefschneeziba.

Instrumental- un dseedaschannas konzerts

ar klaweeru-solo, wijohru-solo, dseedaschannas un orkeftera gabaleem, foehleteem no Ulricha lapelles. Noitks schahdas weetas:

Ruhienä 28. Septembei,
Waltensbergu Dros mahjä 30. Septemb.
Matishchös 1. Oktobr.

Gesahfums plst. 5 wal. Pehj tam balle pee Ulricha musikas.

U. schesem konzerteem publisku laipni eluhd **A. Dre.**

Lairiga konzerte

ar weefigu wataru.

Rigas Latw. beedr. namä. Konzerte.

Uswedumä nabhs: „**Tschigani,**“ no **J. Becker,** Latw. tefhs no **K. Kaluina.** Pap-fodija wairat dieedajums, preefsch solo-, wijohru un janku-foja bulstin, ar klaweeru pawidichannu.

Dee schi konzerta nems laipni dalibu, bet ta no wairat treetneem spehkeem fastadwofsch diletantu kora, ari dandf zemjannu solo spehlu.

U. scho konzertu laipni eluhd **A. Dre.**

25 rbt. pateiz. = algas

dabuhš las, las palihdschde dabuht rotä manu sagio firgu (ehrschell), 3schä gaba, dabult-freh-pes, wehl ne-erekraults.

C. D. Schlegier,
Belgawas Ehr-Rigä weja Ambaru-eela Nr. 24.

Sludinajums.

Salna, wideja leeluma fehwe, wehtrids libd 80 rbt. f. tura, la rahdabs, no sagis zaur kahdu schä pagasta lozelli pierla, ir an-nemta un atrodabs pee apulschä ralschitas pagast-waldibas glabaschannä. Tadest toy zaur schä tas ihpafschneels, lam tabda fehwe buhtu sagis usajinats, wehlatais libd 13. Septembei 1880 ar rittigahm leezibahm pee schids pagast-waldibas peeteitkes.

Teel-Jumtraweeschu pagasta-waldiba, 30. Augustä 1880.

Pagasta wejalais: **J. Smalfais.**
Schidweris: **Kappuhn.**

Ratti no 21. us 22. Augustu sch. g. ir Pul-kahnes Jentschu fainneefam. Doles dr. no ganibahm nosagto firgo, farlana spalms preefschlahju nagt drupalaini, wegs 7 god wid-ja auguma. Kas scho firgu usrahditu, tad dabuhš labu patreizibas algu.

No polizijas atwehlets.

No polizijas atwehlets. Riga, 5. Septembei 1880. dabujams pee bilshu- un grahmata-druktatawa un burtu-lehjeja **Ernst Plates**, Rigä pee Petera-basnijas.